

“La cançó d'autor és compromís amb la vida”

Com se us acut aquesta visita a les cançons de Raimon?

—Ens vàrem adonar que era el primer cantant que havíem escoltat en català. Fa dos anys o tres vàrem començar a fer-hi voltes: hi tenim una vinculació paisatgística i dialectal i moltes similituds. Aquell Raimon que ens arribà pels nostres pares era molt més que cançó, era un sentir, igual que l'Ovidi. Durant tot aquest temps la seua obra ens ha estat present i començarem a pensar de fer alguna cosa al seu voltant.

—Per tant, primer decidí Raimon i després arriba el què i el com.

—Sí. Abans d'engegar el mecanisme del procés creatiu de VerdCel, en realitat pensàvem en algun treball més senzill, fins i tot col·laboratiu, amb uns altres artistes que volgueren fer, de cor, alguna cosa sobre Raimon. Però tot va anar creixent i es va convertir en una obra que passava a formar part de la nostra discografia. De fet, és un treball molt macerat: quan decideixes retre un homenatge a l'obra de Raimon no és una qüestió que pugues prendre't a la lleugera. I surten tots els temes: la sang, la por, l'amor, tot allò que el frena o el motiva. És l'homenatge a l'ofici, a la dedicació, al compromís de tota una vida. És la sensatesa i la sinceritat que té, i fan que, d'acord amb el seu temps, l'edat o l'experiència, pugues veure un mateix tema des de diversos punts de vista. I que continue essent interessant. Cançó d'autor no sols és protesta: també és compromís amb la vida. I això comporta un seguit de coherències.

—Aquest vostre “pegar la volta” a les cançons de Raimon és més que un afer de tecnologia. Què hi heu afegit?

—Canvies estructures, harmonies, instrumentació... Transgredeixes, d'alguna manera, ho portes al teu terreny, però sempre des del respecte màxim. Potser, pel que fa a les emocions, hi

‘PetjAdeS’ és un disc, però també un còmic. I inclou dos documentals inèdits, ‘D'un temps d'un país’, de Llorenç Soler, i ‘Raimon 65’, de Carles Duran. I un curt-metratge, també, obra del mateix grup que s'ha endinsat en l'univers de Raimon. VerdCel ha bastit un homenatge i n'ha fet constel·lació. En parlem amb Alfons Olmo, membre d'aquesta formació multimèdia.

ha el fet d'enfocar les cançons des d'un altre prisma, o de potenciar el que ja tenia, depèn. I potser també hi hem afegit la cultura musical de la qual provenim: tots som fills dels nostres temps. Estilísticament, ho hem portat pels nostres camins, tant des de la Mediterrània com des de les influències del món anglosaxó: som una barreja de totes dues coses, ja siga amb reminiscències del cant d'estil o fins i tot del flamenc, ja siga de grups com ara Radiohead, per dir-te'n un. Al principi, fora de micro, en dèiem *Raimonhead* [riu].

—Després de fer-ne la versió, fins a quin punt continua essent una cançó de Raimon, fins a quin punt ja la sentiu VerdCel?

“Aquell Raimon que ens arribà pels nostres pares era molt més que cançó, era un sentir. Quan decideixes retre-li un homenatge no és una qüestió que pugues prendre't a la lleugera”

JOSEP TOMÀS

—Al remat, tot és fet sota un prisma menys intel·lectual i més d'experiència. Sí que hi ha aquesta tensió que esmentaves, entre la teua creació i la cançó d'un altre. Són totes dues coses, conviuen i dialoguen. La qüestió és que ho fas teu. Com a públic, cadascú fa seu el Raimon; nosaltres ho hem fet com a artistes. El plantejament ha estat fer *VerdSions*, que en diem: no és una duplicació d'una cançó que t'encarreguen d'avui per a demà, sinó un procés.

—I la tria?

—Difícil. I com les classifiques? No sols recorres a un llibre d'un especialista de l'obra de Raimon, com ara Xevi Planas (que també forma part del treball amb un text que hi aporta

la sempre necessària objectivitat) o Antoni Batista, sinó que també fas la teua part. Perquè, potser, si, per a uns, determinada cançó és de lluita, per a tu és de nostàlgia. De manera que intentes fer les teues carpetes, perquè l'obra de Raimon és molt completa, i vas macerant, vas filtrant, fins que et quedes amb les que trobes representatives.

—**Com ha estat la interacció amb Raimon?**

—La veritat és que des que li vàrem plantejar que volíem fer un treball s'hi va mostrar obert. Ha estat un privilegi poder quedar amb ell i conversar sobre l'ofici i sobre tot. Només ens ha donat facilitats. També durant la tria de les cançons. Perquè d'entrada hi vaig anar amb una selecció de seixanta temes.

—**Alça!**

—[Riu.] Sí. D'aquí vàrem anar garbellant i ell va seguir tot el procés. També en el contingut. Perquè, igual com en el cinema fas una *bíblia* o estructura del guió, també aquí hi ha un esquelet per al conjunt. És important per a un treball com aquest, que inclou el còmic, els dos documentals que arrodoneixen la part objectiva, el nostre curt-metratge i les cançons. Li plantejarem els títols que teníem, sobre la base d'aquesta estructura, d'aquest fil conductor, i ell hi va opinar. I ho vàrem tenir en compte. Sempre interactives i ens sembla que és un procés interessant. Finalment optàrem per *PetjAdeS*.

—**Per què les majúscules intercalades, al títol?**

—No ho sé... En aquest cas, s'hi entreveu la paraula *pas*. I quan acabes tot el procés creatiu el pas deixa les petjades. També és una qüestió estètica. Amb la mà tinc llicència per a escriure de manera diferent; aquesta és la manera que he trobat per a fer-ho també amb el teclat. El meu nom, de fet, l'escriu així: comence amb minúscula i hi poso la majúscula al mig. Ara mateix no el veuria de cap més manera. Sense això, seria el meu nom, però en abstracte.

—**VerdCel és música, però més coses. També en aquesta ocasió heu creat un treball interdisciplinari... O com el definiríeu?**

—Potser com un viatge multimèdia. No és una cosa premeditada, però sí que intentes entrar en l'espectador per

JUAN MIGUEL MORALES

Daniel Olmo, Alfons Olmo i Pau Romero: essència i nucli de VerdCel.

diversos mitjans. Intentem allunyar-nos de les banalitats i les reduccions i aprofundir les coses. Si volem un canvi nacional, ecològic, d'igualtat social, com a artistes hem d'aportar profunditat. Pot ser que això no canvie res, però també pot ser un punt més que s'afegesca al canvi. Volem arribar a l'espectador per diverses vies amb la intenció d'aprofundir un poc més els continguts i les emocions.

—En diu constel·lació, d'aquest treball...

—Mires el cel i hi pots veure un dibuix que traca entre diversos estels, o només punts; nosaltres hi veiem constel·lacions: hem fet un itinerari des de les obres de Raimon. Un possible itinerari. No és l'únic, però és el nostre. És la constel·lació, la petjada que ens ha deixat. Raimon té una obra molt important i no sé fins a quin punt és al lloc que li toca.

—De vegades us impregneu d'un cert toc de realisme màgic i de vegades trebal·leu des de l'objectivitat. Es poden compaginar tots dues coses sense que ginyolin?

—Les utopies, el somni pel qual hem de lluitar, s'han de bastir sempre de peus a terra. Si és que volem avançar. No podem tenir només pardals al cap, ni a l'inrevés, que de tant de pragmatisme s'impedesca cap avenç. Aquest és el nostre plantejament, també artísticament: hem de ser realistes per a ser conscients i, a partir de la consciència, arriba el canvi, amb imaginació.

—Ja fa temps que el País Valencià bull d'activitat musical, de propostes noves, diverses i de qualitat. A què ho atribuiu?

—Hi ha un present que és un dels millors moments que hem pogut tenir. I aquesta situació tan encoratjadora és, de fet, producte d'un tot. Supose que, com a causa i origen, hi ha l'autoestima que ens han transmès generacions anteriors. I ara hi ha aquesta normalitat dins de l'àmbit dels creadors, que va generant també tota la resta. I s'entén que compromís i crítica no exclouen propostes estètiques. Aquest és un poc el camí de VerdCel. Perquè no tot s'hi val: no n'hi ha prou que una proposta musical siga en català i tinga reivindicació. Fins i tot trobe que ens hauríem d'exigir més. En tot cas, pense que anem fent la feina. Després, ja, poder, mitjans, diners... van per un altre camí.

—Passem a l'altra cara de la lluna: heu anunciat accions legals contra dos, diguem-ne, mitjans digitals que atacaven un ajuntament per haver-vos contractat per al 9 d'Octubre i

“Hem de ser realistes per a ser conscients i, a partir de la consciència, arriba el canvi, amb imaginació”

deien que això és “finançament de bandes de l'esquerra pro-etarra”. En fi... Com esteu?

—Indignats. Hi ha una clara intenció de desprestigiar, de criminalitzar. No és una qüestió d'opinions diferents. Ho conceben com una guerra on tot s'hi val. Juguen a això com aquells xiquets que diuen “després del col·legi ens peguem darrere l'església”. S'alimenten dels seus propis enaltiments. Fa riure. Però també t'adones que si permetem que aquestes coses vagen passant, que vagen manipulant així la informació, impunement, acabaran impregnant la societat. I cada volta passarà més. Per això hem pensat que, tot i que no volem fer-los més cas del que mereixen (que és ben poc), calia emprendre accions legals. I exigir rectificacions.

—No és la primera vegada que s'engeguen aquesta mena de campanyes contra gent que canta en català.

—No som els primers ni serem els últims. No fa tant, a Bajoqueta Rock li va passar això mateix en el concert del València FC. Al final ens veiem obligats moralment a entrar en el merder. Aquesta gent viu en un món paral·lel: tu cantes en la teua llengua, tens un sentit crític i en aquest sistema que ells tenen, au, treuen a passejar les paraules. Les persones que ens coneixen, d'entrada riuen, però després fan: “Ostí, no, això va de bo. No es pronuncien aquestes paraules perquè sí.”

—Tornem a la realitat i la cultura, per acabar: com es trasllada aquesta vostra constel·lació raimoniana a l'escenari?

—Intentem mostrar l'esdevenir de tot un dia i dels estadis de l'ànima del personatge que és l'escriptor de cançons. Hi ha videoprojeccions que van contant la història paral·lela d'allò que es va cantant. Ve tot embastat per la paraula, per la recitació, fins i tot, en les cançons o entre cançons. I també, com sempre, hi ha una part interpretativa més enllà de l'àmbit purament musical: hi ha una escenificació teatral que crea imatges reals en moviment a part de les projectades. Més que un concert, la gent que ve a sentir-nos troba un espectacle. Ha estat un treball molt dur, tot plegat, però n'estem satisfets.

Núria Cadenes